

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

**Klas 3
Basis beroepsgerichte leerweg
Groen**

2023 – 2024

Examen 2025

Inhoudsopgave

Onderwerp	blz
1. Algemene bepalingen en (gedrags)regels	3
2. Uitleg PTA	5
3. Uitleg Centraal Examen	7
4. Cijferbepaling	8
5. Examen	9
6. Inhoud PTA per vak	10

1. Algemene bepalingen en (gedrags)regels

Algemene bepalingen

1. *Het examenreglement van de school*

Het examenreglement is overeenkomstig het eindexamenbesluit en aangevuld met school specifieke regels. Het volledige officiële examenreglement van de school is terug te vinden op de website: [examenreglement](#).

2. *Overtreding van het examenreglement*

Als jij je niet houdt aan de regels, kunnen een of meer van de volgende maatregelen worden genomen: (artikel 7 uit het Examenreglement Lentiz | Floracollege).

- a. Een cijfer 1 voor een toets van het PTA of van het Centraal Examen;
- b. Uitsluiten van verdere deelname aan een of meer toetsen;
- c. Het ongeldig verklaren van een of meer gemaakte toetsen.

De examencommissie bepaalt of er een nieuw examen, of een onderdeel daarvan, moet worden afgelegd. De examencommissie bestaat uit:

Mevr. M. Kik, voorzitter examensecretaris

e-mail: mkik@lentiz.nl

Dhr. K. Bruin, plaatsvervangend examensecretaris

e-mail: kbruin@lentiz.nl

Dhr. M. Hoff, teamleider

e-mail: mhoff@lentiz.nl

Mevr. H. Van Leeuwen, leerjaar coördinator leerjaar 4

e-mail: hvleeuwen04@lentiz.nl

Mevr. M. de Vries, docent

e-mail: mdvries10@lentiz.nl

Je kan binnen 3 dagen schriftelijk tegen een beslissing in beroep gaan (voor de procedure zie volledige examenreglement).

Lentiz Onderwijsgroep

T.a.v. commissie van beroep examen

Postbus 3040

3130 CA Vlaarding

Examenregels

Hierna worden de regels van het Centraal Examen en het PTA kort samengevat. Het examenreglement is overeenkomstig het eindexamenbesluit en aangevuld met school specifieke regels. Als je het met iets niet eens bent, kun je in het officiële examenreglement lezen hoe je moet handelen.

Gedragsregels bij de schoolonderzoeken en het Centraal Examen

1. Je moet 15 minuten voor het aangegeven tijdstip bij het juiste lokaal zijn.
2. Als je te laat bent, mag je tot een half uur na het begin naar binnen.
Je krijgt **geen** extra tijd.
Bij de kijk- en luistertoets moet je op tijd zijn. Als je te laat bent, dan moet je de herkansing gebruiken om het alsnog te doen.
2. Het is niet toegestaan tassen, boeken, digitale communicatiemiddelen of andere mediadragers mee te nemen in het examenlokaal.
3. Tijdens het schriftelijk examen mag je **niet** praten.
4. Je mag het examenlokaal **nooit** zonder toestemming verlaten.
5. Je moet zelf zorgen voor schrijf/tekenmateriaal zoals: pen, potlood, liniaal, passer, geodriehoek, rekenmachine, enz.
6. Je mag alleen gebruik maken van door de school verstrekt (klad)papier.
7. Het werk moet met een **pen** worden gemaakt, behalve tekeningen (grafieken), die worden met **potlood** gemaakt.
8. Je moet duidelijk leesbaar je naam, het vak en je klas op het werk vermelden.
9. Vóór het verlaten van het examenlokaal moet het gemaakte werk en de opgaven ingeleverd zijn bij de docent.
10. Je moet altijd de aanwijzingen van de aanwezige docenten (surveillanten) opvolgen om **onregelmatigheden** te voorkomen.

Wat zijn onregelmatigheden

- Je mag geen storend gedrag vertonen of de aandacht van andere leerlingen trekken.
- Als je te laat komt zonder geldige reden, dan beslist de examencommissie welke maatregel er wordt genomen. Let op: een bus missen, een lekke band, enz. zijn geen geldige redenen.
- Wat wij van je verwachten, staat bij de gedragsregels. Het belangrijkste is, dat je luistert naar de docent en de aanwijzingen/opdrachten die je krijgt gewoon uitvoert.

Afwezigheid

- Bij afwezigheid (ziekte of andere geldige redenen) moet dit vooraf door een wettelijke vertegenwoordiger (ouder/verzorger) gemeld worden.
- Als je terug bent op school, moet je dit zo spoedig mogelijk melden bij het examensecretariaat. Dan wordt er een nieuwe datum bepaald om het schoolonderzoek in te halen.
- Wanneer je ziek bent tijdens een landelijk examen, dan moet je het examen maken tijdens de herkansing.

2. Uitleg PTA

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

- Het examen bestaat uit 2 onderdelen: schoolexamen (SE) en het Centraal Examen (CE). Het schoolexamen wordt beschreven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en wordt afgenomen in de vorm van schoolonderzoeken (so). Het Centraal Examen wordt landelijk afgenomen.
- Het PTA wordt afgenomen in leerjaar 3 en leerjaar 4: er is een overgangsregeling van klas 3 naar klas 4, deze vind je op onze site.
- De inhoud van het schoolonderzoek staat per vak beschreven in het PTA.
- Afgeronde PTA-eenheden worden na toetsing als afgesloten beschouwd.
- Als een leerling bezwaar heeft tegen een beoordeling moet hij dit binnen een week, na publiceren van het cijfer in SOMtoday, kenbaar maken bij de examensecretaris (examensecretariaat-flc@lentiz.nl).
- Afgeronde en beoordeelde schoolonderzoekproducten (toetsen en beoordelingsmodellen) worden door de school gedurende 1 jaar bewaard.
- Bij een langdurige blessure of ziekte kunnen, na het inleveren van een doktersverklaring, vervangende opdrachten voor Bewegen en Sport worden uitgereikt door de examensecretaris.

1. Afsluiting PTA

Een leerling heeft het PTA volledig afgerond, indien:

- Het kunstvak KCKV, lichamelijke opvoeding (lo) en het LOB-dossier beoordeeld zijn met “voldoende” of “goed”.
- Het vak Maatschappijleer is beoordeeld met een eindcijfer.
- Alle praktische opdrachten, het handelingsdeel en toetsen uit het PTA zijn afgelegd.
- Het profielwerkstuk moet beoordeeld zijn met een “goed” of “voldoende”.
- Alle onderdelen van het PTA dienen uiterlijk voor 15 april 2024 te zijn afgerond.

De examensecretaris deelt de uitslag van het PTA uiterlijk 23 april 2024 mee; de resultaten zullen schriftelijk worden uitgereikt aan de kandidaten.

2. Eindcijfer PTA

- In het PTA staat de weging van ieder schoolonderzoek per vak.
- Het gemiddelde van de schoolonderzoekcijfers is het eindcijfer afgerond op 1 decimaal.
- Voor de vakken waarvoor ook een Centraal Examen wordt afgelegd, wordt het eindcijfer afgerond op 1 decimaal.

3. De schoolonderzoekdata

De schoolonderzoeken en herkansingen worden afgenomen in de volgende weken:

Schoolonderzoek 1	15 juni t/m 21 juni 2024
Schoolonderzoek 2	*
Herkansing 2	*
Schoolonderzoek 3	*
Herkansing 3	*
Schoolonderzoek 4	*
Herkansing 4	*

*Data worden in 2024 vastgesteld.

4. *Herkansing*

- In schoolonderzoekperiode 2, 3 en 4 (leerjaar 4) mag een leerling één herkansbaar schoolonderzoek van een vak naar keuze herkansen.
- Indien een leerling besluit niet deel te nemen aan de herkansing van de schoolonderzoekperiode, vervalt het recht op deze herkansing.
- De examensecretaris bepaalt wanneer de herkansing plaatsvindt, doch uiterlijk 4 schoolweken na het afnemen van het schoolonderzoek.

5. *Profielwerkstuk*

De GL/TL leerlingen maken een profielwerkstuk, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betrokken profiel. Het profielwerkstuk vmbo moet betrekking hebben op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt. Het profielwerkstuk vmbo wordt beoordeeld met 'goed' of 'voldoende' en wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

6. *Presentatie van praktische opdrachten/handelingsdeel*

De periode waarin het presenteren moet plaats vinden staat in het PTA vermeld. In de loop van het jaar worden de exacte data mondeling meegedeeld.

Als de afgesproken datum wordt overschreden, krijg je een nieuwe datum toegewezen. Vooraf word je hiervan schriftelijk in kennis gesteld. Voor het planningsgedeelte krijg je geen punten toegekend. Bij hernieuwd verzuim krijg je voor de praktische opdracht het cijfer 1. Als je in gebreke blijft voor wat betreft de praktische opdrachten/handelingsdeel word je van het examen uitgesloten.

7. *Het examendossier*

In het examendossier staan alle resultaten uit het PTA vermeld die je hebt behaald. De producten worden na beoordeling door de school bewaard.

8. *Vak op een hoger niveau*

Ben je erg goed in 1 of meerdere vakken? Dan mag je na overleg met de vakdocent en met toestemming van examencommissie deze vakken op een hoger niveau volgen, en kan je ook voor deze vakken het eindexamen op een hoger niveau maken.

- *Ben je bang dat je het examen op het hogere niveau toch niet gaat halen voor dat je examen hebt gedaan?*

Dan vragen je ouders aan de examencommissie of je het eindexamen voor dat vak op het lagere niveau af kunt leggen. Dit moet wel gevraagd worden voordat het eerste tijdvak van de centraal examens begint (eind april 2024).

- *Heb je examen gedaan op hoger niveau en valt het cijfer tegen of ben je gezakt?*

Dan mag je tijdens het tweede tijdvak alsnog het centraal examen op het lagere niveau afleggen. Dit is geen herkansing, dus je recht op een herkansing verlies je hiermee niet.

Als je terugvalt naar het lagere niveau, vervalt het cijfer op hoger niveau, ook al is dat een hoger cijfer.

9. *Doubleren examenjaar*

Als je bent afgewezen voor het centraal examen dan kan je het jaar doubleren en/of afstromen. Je kan geen aanspraak maken op enige vorm van vrijstelling voor de vakken van het centraal examen als ook de vakken die in leerjaar 4 worden afgerond. De schoolexamencijfers van leerjaar 3 blijven staan of omgezet naar het afstroomniveau.

3. Uitleg Centraal Examen

Wanneer kun je deelnemen aan het Centraal Examen?

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) moet volledig zijn afgerond voordat je op kan gaan voor het Centraal Examen.

Dit betekent dat je :

- Alle schoolonderzoeken, praktische opdrachten, het handelingsdeel en toetsen in het PTA hebt afgerond.
- De kunstvakken en lichamelijke opvoeding moet met een voldoende of goed zijn afgesloten.

Organisatie van het Centraal Examen

1. *Regels bij het Centraal Examen*

Je kan deelnemen aan het Centraal Examen, indien het PTA volledig is afgerond.

Als je met een geldige reden verhinderd bent bij één of meer examens in het eerste tijdvak, dan krijg je in het tweede tijdvak de gelegenheid om deze examens alsnog te maken.

2. *Regels in de examenzaal en tijdens schoolonderzoeken*

- Zorg dat je 15 minuten voor de aanvang bij de examenzaal aanwezig bent.
- Na presentiecontrole worden afwezige kandidaten onmiddellijk doorgegeven aan de administratie en worden ze gebeld.
- Direct na het openen van de enveloppen wordt het werk rondgedeeld.
- Het eerste uur mogen de kandidaten de zaal niet verlaten.
- Opgaven en gemaakt werk blijven in de examenzaal achter.
- Jassen, tassen, telefoons, digitale communicatiemiddelen of en andere mediadragers mogen niet in de zaal aanwezig zijn.
- Tot een half uur na aanvang van het examen mogen kandidaten nog worden toegelaten. Ze worden buiten de zaal opgevangen en geïnstrueerd door de examencoördinator. Ze leveren het werk wel uiterlijk op het aangegeven eindtijdstip in.
- Toezichthouders controleren of het verplicht in te leveren materiaal afgegeven wordt door de kandidaat.
- Het is de toezichthouders niet toegestaan om tijdens de zitting andere werkzaamheden te doen.
- Basispakket hulpmiddelen
 - Schrijfmateriaal, tekenpotlood, blauw en rood kleurpotlood, liniaal, passer, geodriehoek, vlakgom, goedgekeurde rekenmachine, woordenboek Nederlands
- Specifieke hulpmiddelen
 - Vreemde talen: woordenboek
 - Nask1: informatiemateriaal (Binas vmbo-basis of Binas vmbo-kgt)

4. Cijferbepaling

Het cijfer voor het schoolonderzoek wordt bepaald door de vakdocent.

Voor het Centraal Examen wordt het gemaakte examen door de vakdocent van school nagekeken en door een docent van een andere school. Daarna moeten ze het samen eens worden over de behaalde punten.

De kandidaat die eindexamen VMBO heeft afgelegd is geslaagd indien hij/zij:

- a. Voor al de vakken van het CE een gemiddelde score heeft behaald van 5,5 of hoger.
- b. Voor het vak Nederlands moet minimaal een 5 worden behaald
- c. Maximaal één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of maximaal één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger, of maximaal twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger.
- d. Voor de leerweg LWT moet het vak Nederlands, de beroepsgerichte vakken met een voldoende zijn afgesloten en de rekentoets op 2F niveau zijn gemaakt.

5. Examen

De data voor de examens van 2025 worden pas in 2024 bekendgemaakt.

6. Inhoud PTA per vak

In het PTA-boekje staat wat je moet leren en aan welke regels je je moet houden bij het examen.
Per vak is er een overzicht in een schema. Hieronder staat een voorbeeld:

PTA
 Vak naam van het vak
 Niveau basis/kader/gemengd/theoretisch
 Examenjaar 2024

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3 of 4	1 t/m 6	Korte beschrijving waar het schoolonderzoek over gaat	Waar staat de informatie voor de leerling.	po = praktisch opdracht so = schriftelijk opdracht	In hoeveel minuten moet het schoolonderzoek gemaakt zijn	In welke week wordt het schoolonderzoek afgenomen	Het aantal keer dat het cijfer mee telt in de berekening meestal 1 of 2	Is dit schoolonderzoek te herkansen, ja of nee	De wettelijke benaming van de examenonderdelen die worden afgetoetst.

Het PTA wordt vastgesteld door het leergebied.
 Het cijfer voor het schoolonderzoek wordt bepaald en vastgesteld door de vakdocent(en).

Vak Biologie
 Niveau BBL
 Examenjaar 2025

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Ecologie: samenleven van planten en dieren, de aanpassingen van planten en dieren aan hun leefomgeving Duurzaam leven: mens en milieu, voedselproductie, klimaatverandering	5 en 6	so	60	25/26	2	nee	Bl/K/2,3,5,6,7
3	6	stevigheid en beweging : skelet, gewrichten, spieren, beweging	4	so	45	uiterlijk week 26	1	nee	Bl/K/2,3, 8

Vak Engels
 Niveau BBL
 Examenjaar 2025

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Leestoets 1 Begrijpend lezen Engelse teksten	LB Examprep Reading		60	25/ 26	2	nee	MVT/K/4

Vak
Niveau
Examenjaar

Groen
BBL
2025

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1*	a: plant		po	90	na de cyclus	1	nee	P/GR/1.1.-2 P/GR/2.1-2 P/GR/3.1-2-3 P/GR/4.1-1-3
		b: dier		po	90	na de cyclus		nee	
		c: bloem		po	90	na de cyclus		nee	
		d: koken		po	90	na de cyclus		nee	
		e: aanleg en onderhoud		po	90	na de cyclus		nee	
3	6*	a: stage periode 1 klas 3		po		na de periode	1	nee	Kern P/GR/ A-B-C
		b: stage periode 2 klas 3		po		na de periode		nee	Kern P/GR/ A-B-C

*deeltoetsen hebben weging 1

Vak Kunstvakken
 Niveau BBL
 Examenjaar 2025

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Kunstdossier	Kunst boekje met opdrachten	PO	40 uur	Hele jaar, met afsluiting in week 24	1	nee	BV/K/1 BV/K/2 KV/K/3 KV/K/4

Vak
Niveau
Examenjaar

Lichamelijke opvoeding
BBL
2025

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Tik en afgooi spelen / Veldsporten/Sprint/12 minutenloop	nvt	PO	90	uiterlijk week 26	1	nee	LO1/K/2, 3, 4, 7

Vak Maatschappijleer
 Niveau BBL
 Examenjaar 2025

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Media	H5	SO	60 min	25/26	1	nee	ML1/K/2,7

Vak
Niveau
Examenjaar

Nask1
BBL
2025

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Licht: schaduw tekenen, beelden construeren, werking van het oog, lenzen	3	so	60	25/26	2	nee	Nask1/K/2,3,7, 10, 11

Vak Nederlands
 Niveau BBL
 Examenjaar 2025

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Kijk- en luistertoets		so	75 min	25 / 26	1	Nee	Ne/K/4

Vak Wiskunde
 Niveau BBL
 Examenjaar 2025

Jaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Statistiek: Het kunnen werken met diagrammen, grafen en gemiddelden.	Jaar 2, hoofdstuk 4 Jaar 3, hoofdstuk 7 Jaar 4, hoofdstuk 4	so	60	25/26	1	nee	WI/K/1,2,3,7